

Dosarul nr. 2r-537/23

2-21050118-01-2r-28112023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru - V. Lastavețchi

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău - Iu. Cotruță, A. Malîi, I. Țurcan

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, Iu. Cotruță, I. Țurcan

DECIZIE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Mariana Ursachi
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând recursul declarat de Marina Kurteva,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 22 din mun.
Chișinău, în procedura falimentului împotriva Marinei Kurteva cu privire la încasarea
datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marina Kurteva
împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La 02 aprilie 2021, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 22 din mun. Chișinău, în procedura falimentului, (în continuate ÎMGFL nr.22) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marinei Kurteva, prin care a solicitat încasarea datoriei acumulate în contul apartamentului nr. xxxxx din str. xxxxx din mun. Chișinău pentru consumul serviciilor locativ-comunale în perioada februarie 2018 – februarie 2021, în sumă de 4 592,44 lei, pentru consumul de apă potabilă/apă menajeră în perioada aprilie 2014 – decembrie 2020, în sumă de 9 696,99 lei și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.2-5, vol.I)

Prin hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la Marina Kurteva în beneficiul ÎMGFL nr. 22, suma de 14 289,43 lei, cu titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale, formate în perioada februarie 2018 – februarie 2021, pentru deservirea blocului locativ, transportarea deșeurilor, deservire echipament tehnic în sumă de 4 592,44 lei, inclusiv pentru apă potabilă/apă menajeră, acumulate în perioada aprilie 2014 – decembrie 2020, în sumă de 9 699,99 lei și în beneficiul statului cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat, în sumă de 428,68 lei. (f.d.32, 43-46, vol.I)

La 24 iunie 2021, Marina Kurteva a declarat apel împotriva hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond. (f.d. 36-37, vol.I)

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de Marina Kurteva cu privire la repunerea în termen a cererii de apel,

s-a repus în termen Marina Kurteva pentru depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 20 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d.54-55,vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 05 aprilie 2022 a respins apelul declarat de Marina Kurteva și a menținut hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 60, 61-68,vol.I)

Marina Kurteva la 14 septembrie 2022 a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cerere de revizuire împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia și casarea deciziei instanței de apel (f.d.74-78,vol.I).

Ulterior, Marina Kurteva, în temeiul art. 43, alin. (2), lit. b) din Codul de procedură civilă a depus cerere de strămutare a cauzei la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.114-117,vol.I)

Prin încheierea din 01 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea depusă de Marina Kurteva cu privire la strămutarea cauzei, s-a remis cauza civilă respectivă Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire conform competenței. (f.d.120-121,vol.I)

La 02 martie 2023 Marina Kurteva a depus cerere de concretizare a cererii de revizuire, iar la 20 martie 2023 a prezentat argumente suplimentare, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f.d.128-132, vol.I)

Prin încheierea din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marina Kurteva împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.146-151,vol.I)

La 02 mai 2023, Marina Kurteva a declarat recurs împotriva încheierii din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii și soluționarea problemei în fond prin remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel. (f.d.154-156,vol.I)

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 13 septembrie 2023 a admis recursul declarat de Marina Kurteva, a casat încheierea din 27 aprilie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinarea cauzei în ordine de revizuire. (f.d.197-203, vol. I)

Prin încheierea din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Marina Kurteva împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău. (f.d.210-215, vol. I)

Împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 noiembrie 2023 a depus recurs Marina Kurteva, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu soluționarea problemei în fond privind admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din data de 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și restituirea dosarului la Curtea de Apel Chișinău pentru reexaminarea cauzei în ordine de apel. (f.d.218-220,vol.I)

În motivarea recursului Marina Kurteva a menționat că în urma reexaminării Curtea de Apel Chișinău din nou nu a analizat pe deplin argumentele revizuyentei și cele expuse de către instanța de recurs, prin urmare încheierea contestată a fost adoptată cu încălcarea legii procesuale.

Marina Kurteva a menționat că Curtea de Apel Chișinău urma să verifice dacă prin textul declarat neconstituțional a fost sau nu încălcat dreptul fundamental a

revizuitei la judecarea cauzei, condiție imperativă pentru declararea revizuirii în baza art. 499, lit. e¹) din Codul de procedură civilă.

Recurenta a relatat că principiul securității raporturilor juridice cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la principiul securității raporturilor juridice este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În susținerea cererii de revizuire Marina Kurteva a menționat că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022, a fost declarat neconstituțional textul „fără recalculare” din pct. 14 al Hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

La caz, calcularea datoriei a fost efectuată potrivit Regulamentului menționat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, fără recalcularea perioadei până la înscrierea indicilor de pe contoare în bonurile de plată și ca urmare suma nerecalculată a fost încasată de către instanța de judecată de la Marina Kurteva în folosul ÎMGFL nr. 22.

În opinia Marinei Kurteva ca urmare a adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022 suma solicitată a fi încasată cu titlu de datorie trebuia să fie recalculată.

Totodată, a mai menționat că pretențiile cu privire la încasarea datoriei până în anul 2018 urmau a fi respinse ca fiind tardive și faptul că cauza a fost examinată în lipsa acesteia căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora examinării cauzei.

Conform articolului 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 16 noiembrie 2023.

Recursul depus de către Marina Kurteva, la 17 noiembrie 2023, este în termen.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din conținutul recursului rezultă că Marina Kurteva nu este de acord cu încheierea din 16 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire, menționând că la caz urma a fi aplicată Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022. Totodată, a invocat necitarea de către instanța de fond și neaplicarea prescripției extinctive la încasarea datoriilor formate până în anul 2018.

La fel, se constată că pentru a se pronunța astfel, instanța de revizuire a reținut

că argumentele, invocate de către Marina Kurteva, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449, lit. e¹) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de retractare a hotărârii, or, Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022 a intrat în vigoare la data adoptării, neavând un caracter retroactiv. Pe când datoria solicitată a fost acumulată pe o perioadă anterioară adoptării Hotărârea Curții Constituționale, prin urmare această hotărâre nu este aplicabilă speței.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de revizuire privind respingerea ca inadmisibilă a cererii de revizuire.

Inițial, instanța de recurs consideră oportun de a menționa că în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Revizuirea oferă posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești definitive care se vedește a fi greșită în raport cu unele împrejurări de fapt survenite după pronunțarea acesteia. Retractablea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate de lege.

Astfel, revizuirea făcând parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale și legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

În cererea de revizuire depusă, drept temei de revizuire, Marina Kurteva a invocat prevederile art. 449 lit. e¹) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 449, lit. e¹) din Codul de procedură civilă revizuirea se declară în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului.

De asemenea, în pct. 84 din hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea a constatat că „necesitatea persoanei de a beneficia de posibilitatea retractării unei hotărâri judecătorești prin intermediul revizuirii în cazul în care prin hotărârea Curții Constituționale s-a constatat că prin actul normativ declarat neconstituțional și care a fost aplicat la emiterea hotărârii judecătorești irevocabile s-au încălcat drepturile și libertățile fundamentale garantate de Constituție și Convenția Europeană, iar consecințele grave ale acestei încălcări continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate”.

La caz, prin hotărârea din 20 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 05 aprilie 2022 s-a încasat de la Marina Kurteva în beneficiul ÎMGFL nr. 22, suma de 14 289,43 lei, cu titlu de datorie pentru serviciile locativ-comunale, formate în perioada februarie 2018-februarie 2021, pentru deservirea blocului locativ, transportarea deșeurilor, deservire echipament tehnic în sumă de 4 592,44 lei, inclusiv pentru apă potabilă/apă menajeră, acumulată în perioada aprilie 2014 – decembrie 2020, în sumă de 9 699,99 lei și în beneficiul statului cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat, în sumă de 428,68 lei. (f.d.32, 43-46, vol.I)

Revizuenta a indicat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău, menționând că datoria acumulată pentru apă potabilă/apă menajeră în perioada aprilie 2014 – decembrie 2020, urma să fie recalculată, invocând în acest sens Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022.

Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 14 din 21 iulie 2022 a declarat neconstituțional textul „fără recalculare” din punctul 14 din Anexa nr. 5 la Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002.

Totodată, potrivit pct. 3 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022 hotărârea este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac și intră în vigoare la data adoptării.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău corect a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire, or, Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022 nu are un caracter retroactiv și nu se aplică raporturilor juridice constituite anterior datei adoptării acesteia.

Prin urmare, în speță, Marina Kurteva nu i s-a încălcat nici un drept fundamental din motiv că datoriile acumulate până la data adoptării Hotărârii Curții Constituționale nr. 14 din 21 iulie 2022 nu urmează a fi supuse recalculării, urmând a se aplica situațiilor ivite după intrarea acesteia în vigoare.

În context, instanța de revizuire întemeiat a respins cererea de revizuire înaintată de către Marina Kurteva împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deoarece temeiul invocat în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în dispozițiile art. 449, lit. e¹) din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs reține că argumentele Marinei Kurteva precum că pretențiile cu privire la încasarea datoriei până în anul 2018 urmau a fi respinse ca fiind tardive și faptul că cauza a fost examinată în lipsa acesteia căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora examinării cauzei, deoarece acesta este un dezacord cu soluția adoptată și nu se încadrează în temeiurile de revizuire a deciziei instanței de apel.

În aceste circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare, adică în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale, ce s-ar încadra în prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, de asemenea, aceste temeiuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă. Iar o cerere care nu conține aceste temeiuri, nu poate fi examinată ca cerere de revizuire, fiind inadmisibilă încercarea de rediscutare a unei hotărâri irevocabile.

Ține de notat că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință Brumărescu c. României, hotărârea

Curtții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. *Revizuirea nu trebuie considerată un apel sau recurs camuflat*, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curtții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Marina Kurteva în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celeilalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Luând în considerație cele expuse, instanța de recurs concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul declarat împotriva încheierii din 16 noiembrie 2023 a Curtții de Apel Chișinău urmează a fi respins cu menținerea încheierii enunțate.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curtții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de către Marina Kurteva.

Se menține încheierea din data de 16 noiembrie 2023 a Curtții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală pentru Gestionarea Fondului Locativ nr. 22 din mun. Chișinău, în procedura falimentului împotriva Marinei Kurteva cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Mariana Ursachi

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă